

**NOTA VAN BEANTWOORDING
ZIENSWIJZEN, OVERLEGREACTIES EN WENSEN & BEDENKINGEN**

ONTWERP OMGEVINGSVISIE FLEVOLANDSTRAKS

Bestuurlijk voorwoord

Op 22 oktober 2015 hebben de Provinciale Staten de Startnotitie Omgevingsvisie vastgesteld. Deze notitie bevatte een bijzondere opdracht. De Omgevingsvisie zou een geheel nieuwe opzet krijgen en dit zou gaan via een weg van intensieve interacties met vele betrokkenen. Als start opende in november 2015 het Atelier Flevo-perspectieven haar deuren. Een proces waarin ruimte wordt gegeven aan de krachten en inzichten in de samenleving. Dus niet eerst zelf vraagstukken en oplossingen bedenken, maar eerst luisteren en in gesprek gaan met de omgeving.

Gedurende het proces is met velen binnen en buiten Flevoland gesproken. Het atelier heeft 100 experts betrokken om de maatschappelijke vragen van de toekomst te identificeren. Honderden mensen uit de regio hebben deze opgaven geverifieerd en aangescherpt. En via de sociale media hebben duizenden mensen meegekeken en meegedacht.

Vervolgens zijn de zeven opgaven uit de Omgevingsvisie met vele partijen uit de regio uitgewerkt tot de Omgevingsvisie FlevolandStraks. Hiermee is de Omgevingsvisie een product van de regio geworden. Op 4 april 2017 hebben circa zeventig partijen hun steun uitgesproken voor de opgaven in de visie. Opgaven die we in Flevoland alleen succesvol kunnen aanpakken als we dit in gezamenlijkheid doen. Deze zeventig partijen staan klaar om met de Provincie Flevoland de krachten te bundelen.

Op 7 juni 2017 hebben de Provinciale Staten de Ontwerp Omgevingsvisie vrij gegeven voor inspraak. Tijdens de inspraakperiode hebben 16 partijen een reactie ingediend op de Omgevingsvisie. De reacties zijn vooral steunbetuigingen, complimenten voor de opzet en aanpak van de visie, uitgestoken handen om in gezamenlijkheid volgende stappen te zetten en een aantal verrijkende gedachten.

Als college van Gedeputeerde Staten beschouwen wij deze reacties als een bijzonderheid. Het geeft blijk van dat de bijzondere opdracht en aanpak die Provinciale Staten ons heeft gegeven middels de Startnotitie heeft geleid tot een bijzonder product. Het vroegtijdig betrekken van velen aan de voorkant van het proces heeft geleid tot een groot draagvlak en constructieve houding van partijen om samen aan de slag te gaan.

In deze antwoordnota gaat het college van Gedeputeerde Staten in op alle reacties. Dit leidt tot een aantal tekstaanpassingen in de Omgevingsvisie. Maar de reacties leiden vooral de start van de nieuwe fase van de Omgevingsvisie in. De fase waarin we de stap naar uitvoering en concrete resultaten zetten. Dit doen we samen met vele partijen in Flevoland.

SAMEN MAKEN WIJ FLEVOLAND!

Hoogachtend - namens Gedeputeerde Staten van Flevoland

Jaap Ladders
Gedeputeerde provincie Flevoland

Inhoudsopgave

Inleiding.....	4
Informatieverstrekking over de ontwerpen.....	4
Ingediende reacties.....	4
Beantwoording.....	5
Wijzigingen.....	19

Inleiding

Provinciale Staten hebben op 7 juni 2017 de ontwerp Omgevingsvisie vastgesteld en vrijgegeven voor de inspraak. Van 15 juni tot en met 26 juli 2017 konden Flevolandse, bedrijven, organisaties etc. reactie geven op de ontwerp Omgevingsvisie.

Informatieverstrekking over de ontwerpen

De Omgevingsvisie FlevolandStraks is op verschillende manieren onder de aandacht gebracht. Het ter inzage leggen van het genoemde stuk is bekendgemaakt in de regionale bladen Flevopost, Zeewolde Actueel, Almere Dichtbij en De Stentor, de Staatscourant, op de website van de provincie Flevoland www.flevoland.nl en de website www.omgevingsvisieflevoland.nl. De stukken zijn daarnaast aan diverse overheden en andere instanties toegezonden met het verzoek op- en aanmerkingen uiterlijk 26 juli 2017 door te geven. Op 20, 21 en 28 juni 2017 zijn informatieavonden gehouden in respectievelijk Almere, Emmeloord en Dronten.

De visie lag ter inzage op de gemeentehuizen van Almere, Lelystad, Dronten, Noordoostpolder, Urk, Zeewolde en het provinciehuis. Tevens waren de stukken digitaal te vinden op:

- www.flevoland.nl/ontwerpomgevingsvisie/
- www.ruimtelijkeplannen.nl/ onder identificatienummer: NL.IMRO.9924.SVFlevoStraks01-ON01
- www.omgevingsvisieflevoland.nl/omgevingsvisie

Deze Omgevingsvisie is opgesteld in samenwerking met een veelheid aan partijen. Voor wat betreft de beantwoording van de zienswijzen ligt de verantwoordelijkheid alleen bij de provincie Flevoland.

Ingediende reacties

Gedurende de ter inzageleggingstermijn zijn 16 zienswijzen ontvangen.

1. Flevolands Agrarisch Jongeren Kontakt
2. Bewonersvereniging Blocq van Kuffeler
3. Gemeente Urk
4. Gemeente Almere
5. Gemeente Lelystad
6. LTO Noord
7. Gemeente Noordoostpolder
8. Nuon
9. Provincie Utrecht
10. Rijkswaterstaat
11. Het Flevo-landschap
12. Provincie Fryslân
13. Tennet
14. Wandelnet
15. Gemeente Dronten
16. NSE Lelystad

Beantwoording

In deze antwoordnota wordt per onderdeel uit de ingediende zienswijze een reactie gegeven. Hierbij is elk onderdeel in deze antwoordnota op kernachtige wijze beschreven.

Indiener	Zienswijze	Antwoord
1. Flevolands Agrarisch Jongeren Kontakt	<ol style="list-style-type: none"> 1. FAJK beschrijft dat de Omgevingsvisie vele thema's bevat waar FAJK zich mee identificeert. FAJK denkt graag mee als gesprekspartner om de opgaven verder uit te denken en vorm te geven. 2. FAJK zou graag zien dat de provincie Flevoland de jonge boeren specifiek noemt in de ontwerp-Omgevingsvisie. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. De provincie Flevoland waardeert dat het FAJK mee wil denken over de uitwerking van de opgaven. De provincie Flevoland werkt graag samen met FAJK en gaat de mogelijkheden voor een wederkerige inzet bij de opgaven graag verder verkennen met FAJK. 2. De Omgevingsvisie is gericht op de opgaven voor de lange termijn. En is voor iedereen in de provincie. Hierbij benoemen wij geen specifieke partijen. In de uitwerking van de visie kunnen specifieke doelgroepen aan bod komen.
2. Bewonersvereniging Blocq van Kuffeler	<ol style="list-style-type: none"> 1. De bewonersvereniging vraagt zich af hoe zij zich kunnen aanmelden voor de Flevotop? 2. Zijn de kernopgaven leidend indien kernopgaven en strategische opgaven soms niet gecombineerd kunnen worden? 3. Zijn de opgaven vanuit de provincie leidend indien opgaven uit de gemeentelijke Omgevingsvisie haaks staan op die van de provincie? 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Via de website www.Flevotop.nl kan iedere Flevolander vanaf 16 jaar zich aanmelden. 2. De kernopgaven hebben een doorwerking naar de strategische hoofdoggaven. Indien zich een dilemma voordoet tussen opgaven in de visie zal voor de provinciale opstelling een politiek standpunt worden ingenomen. Kernopgaven zijn hierbij niet per definitie leidend ten opzichte van strategische hoofdoggaven. 3. De Omgevingsvisie FlevolandStraks is zelfbindend voor de provincie. Gemeenten moeten hun eigen Omgevingsvisie opstellen. Indien er verschil van standpunt is tussen gemeente en provincie zal in eerste instantie gezocht worden naar een bestuurlijke oplossing. Het provinciale standpunt is alleen doorslaggevend indien er sprake is van een regionaal belang en dit vastgelegd en opgelegd is met specifieke instrumenten (bv. Verordening).

	<p>4. In hoeverre speelt de provincie een rol in de verbinding van diverse partijen (zoals Flevolandschap, Waterschap etc.)?</p> <p>5. Hoe koersvast is het beleid rond NP NieuwLand? En in hoeverre zijn de plannen voor NP NieuwLand en de afgesloten RRAAM overeenkomst leidend voor dit gebied?</p> <p>6. De bewonersvereniging is tegen de plannen om een kleinschalige overslaglocatie te bouwen in het gebied.</p>	<p>4. Het Blocq van Kuffeler kan een onderdeel worden van het Verhaal van Flevoland. Bij de uitwerking van deze opgave wordt gekeken wat voor een rol de provincie kan vervullen. Dit bekijkt de provincie per vraagstuk. De ene keer is dat bv. een verbindende rol, de andere keer een regulerende rol.</p> <p>5. De koers voor de provincie is naast de Omgevingsvisie ook uitgezet in de RRAAM overeenkomst en de bestuurlijke intentieovereenkomst voor NP Nieuwland. Deze overeenkomsten zijn niet alleen voor de provincie maar ook voor andere partijen waaronder de gemeenten richtinggevend.</p> <p>6. De Omgevingsvisie is gericht op de hoofdpogaven voor de lange termijn en gaat niet in op het al dan niet bouwen van specifieke projecten.</p>
3. Gemeente Urk	<p>1. De gemeente Urk vindt de Omgevingsvisie een prachtig document dat op een uitstekende manier ambities voor de Flevolandse toekomst schetst.</p> <p>2. Op bladzijde 3 bij hoofdlijnen wordt de gemeente Urk gemist in de beschrijving; ook Urk werkt strategisch samen op economisch gebied binnen de Regio Zwolle.</p> <p>3. Op bladzijde 4 is voor heel de provincie aangegeven dat huishoudens en bedrijven energieneutraal zijn, dat energie duurzaam wordt opgewekt en nieuwe woonwijken aangelegd zijn zonder gasnet. Deze formulering is voor Urk te sterk. Urk hoopt dit grotendeels te bereiken.</p> <p>4. In de een na laatste alinea van hoofdstuk 1 mist gemeente Urk het sterke cluster visserij als onderdeel</p>	<p>1. De provincie Flevoland waardeert de positieve woorden van de gemeente Urk en vervolgt graag de samenwerking.</p> <p>2. De tekst wordt hierop aangepast.</p> <p>3. De tekst wordt hier niet op aangepast.</p> <p>4. Aangezien de visserij een specifiek cluster is en een eigen krachtenveld heeft, is de visserij</p>

	<p>van de agrarische sector. Ook op pagina 16 wordt de Visserij als onderdeel van Landbouw gemist.</p> <p>5. Op bladzijde 8 gaat de provincie Flevoland ervan uit dat windmolens gewoon zijn geworden. Dit doet geen recht aan de gevoelens van een deel van de bevolking.</p> <p>6. Op bladzijde 9 mist onder erfgoed voor de toekomst de cultuurhistorische waarde van de beide eilanden Urk en Schokland met de karakteristieke palenschermen.</p> <p>7. Op bladzijde 10 wordt onder 'balans' en 'waar staan we straks' de Noordoostpolder vermeld. Hierin herkent Urk zich niet. Daarom is Urk van mening dat het lidwoord 'de' kan vervallen voor Noordoostpolder.</p>	<p>opgenomen in paragraaf 4.5 Regionale Kracht</p> <p>5. De tekst wordt hierop aangepast.</p> <p>6. De bijzondere waarden van Urk en Schokland staan beschreven in hoofdlijnen van de visie. Hiermee geeft de provincie aan zich bewust te zijn van de cultuurhistorische waarde van Urk en Schokland.</p> <p>7. De tekst wordt aangepast. In deze context wordt de gemeente Noordoostpolder bedoeld.</p>
4. Gemeente Almere	<p>1. De gemeente Almere heeft veel waardering voor het doorlopen proces waarbij vanuit een brede maatschappelijke betrokkenheid is toegewerkt naar het resultaat. Almere wil graag de samenwerking vervolgen. Almere ondersteunt de drie geformuleerde kernopgaven en de vier strategische opgaven. De Flevo-principes geven inspiratie en richting aan de uitwerking van deze Omgevingsvisie. Almere ondersteunt de filosofie, zoals deze tot uiting komt bij de Ruimte voor Initiatief, dan ook en willen deze niet alleen met de provincie actief uitdragen, maar ook verder ontwikkelen met de bewoners, bedrijven en instellingen zodat ze nog betekenisvoller worden.</p>	<p>1. De provincie Flevoland waardeert de positieve woorden en constructieve opstelling van de gemeente Almere en vervolgt graag de samenwerking.</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Almere vormt een van de knooppunten op de corridor Schiphol -Amsterdam - Almere - Lelystad. Almere vindt dat dit sterk tot uitdrukking mag komen in de Omgevingsvisie. 3. Almere wil samen met de provincie de regionale energieagenda vormgeven daar waar dit beiden tot voordeel strekt en komt tot een versnelling hiervan. 4. Almere wil samen met de provincie de circulaire beweging effectief verder op gang brengen. Het tempo kan naar het idee van Almere omhoog. Almere wil graag samen met de provincie op Floriade 2022 de circulaire projecten aan de wereld laten zien. 5. Almere is van mening dat groenonderwijs in combinatie met stadslandbouw en duurzaamheidsontwikkelingen een interessante groeimarkt is, passend bij Almere en Flevoland, en horen goed geworteld te zijn in de Omgevingsvisie. 	<ol style="list-style-type: none"> 2. De tekst wordt aangepast, zodat hieruit beter tot uiting komt dat Almere en Lelystad knooppunten zijn op de betreffende corridor. 3. De provincie zal samen met onder andere Almere in de volgende fase de energieagenda vormgeven. Het tempo (inclusief eventuele versnelling) wordt in samenspraak met partners in de volgende fase de bepaald. 4. De provincie werkt in de volgende fase graag samen met de gemeente Almere en andere partners aan de circulaire beweging (inclusief eventuele tempoversnelling). Hierbij worden ook in gezamenlijkheid de kansen van de Floriade benut. 5. De visie zet zeven opgaven centraal. Zij vormen de inhoudelijke basis van de visie. Duurzaamheid is in de visie terug te vinden onder de opgaven: duurzame energie, circulaire economie en landbouw meerdere smaken. Hiermee zijn ze geworteld in de lange termijn inzet van de provincie.
5. Gemeente Lelystad	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lelystad onderschrijft de hoofdlijnen van de provinciale Omgevingsvisie en gaat graag in op de uitnodiging om gezamenlijk met de provincie en de andere partners te werken aan het realiseren van deze hoofdogaven en daarmee aan een mooie toekomst van Flevoland. De gemeente Lelystad kijkt uit naar een intensievere samenwerking op de hoofdogaven van Lelystad. 2. De gemeente Lelystad vraagt aandacht voor een intensievere regionale 	<ol style="list-style-type: none"> 1. De provincie Flevoland waardeert de positieve en constructieve houding van de gemeente Lelystad en gaat de mogelijkheden voor een wederkerige inzet bij de opgaven van de Omgevingsvisie verkennen met Lelystad. 2. De provincie vindt het een interessante suggestie om te onderzoeken hoe de gemeenten

	<p>samenwerking op de hoofdogaven van Lelystad. Om tot synergie te komen in de uitwerking van de kern- en strategische opgaven wordt voorgesteld één sterk regionaal programma FlevolandStraks op te stellen. Hierbij bundelen de gemeenten Almere, Lelystad en provincie de krachten. Resultaat is een gezamenlijk brede ruimtelijke-economische strategische agenda richting MRA. Hierin kan de gebiedsagenda Lelystad opgaan.</p>	<p>Lelystad en Almere en provincie Flevoland de krachten kunnen bundelen tot een regionaal programma FlevolandStraks. Dit is een onderwerp voor de uitwerking van de visie.</p>
6. LTO Noord	<ol style="list-style-type: none"> 1. LTO Noord onderschrijft de keuze voor een Omgevingsvisie op hoofdlijnen. LTO Noord wil deze uitdaging met de provincie aangaan en haar verantwoordelijkheid nemen bij het uitwerken van de kern- en strategische opgaven die de provincie de komende decennia wil realiseren. 2. LTO Noord pleit voor aandacht bij de uitwerking van de visie voor ruimte aan agrarisch ontwikkelingen waarbij rekening wordt gehouden met de kwaliteit van het landschap. 3. Bij de uitwerking van de kernopgave 'Ruimte voor Initiatief' moet aandacht zijn voor de kernwaarden van Flevoland, waaronder behoud en ontwikkeling van de toplandbouw. LTO Noord geeft aan dat het niet zo kan en mag zijn dat nieuwe initiatieven hun schaduw vooruit werpen en een sector/gebied op slot zetten voordat een definitief besluit is genomen. 4. Bij de uitwerking van de opgave Duurzame Energie kan en wil de agrarische sector een belangrijke rol vervullen. Hierbij geeft LTO Noord de volgende adviezen: 	<ol style="list-style-type: none"> 1. De provincie Flevoland waardeert de positieve en constructieve houding van de LTO Noord en vervolgt graag de samenwerking. 2. Het advies is input voor de volgende fase van de Omgevingsvisie: de uitwerking van de opgaven Verhaal van Flevoland en Landbouw Meerdere Smaken. 3. De aandachtspunten zijn input voor de volgende fase van de Omgevingsvisie: de uitwerking van de opgave Ruimte voor Initiatief. 4. De adviezen zijn input voor de volgende fase van de Omgevingsvisie: de uitwerking van de opgave Duurzame Energie

	<ul style="list-style-type: none"> - Voorkeur toepassen van zonne-energie op daken en/of binnen agrarisch bouwperceel - Terughoudendheid bij het toestaan van zonnepanelen in het agrarisch gebied - Het respecteren van de agrarische bestemming bij ruimte geven aan zon in agrarisch gebied. <p>5. LTO Noord pleit voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Goede infrastructurele verbindingen voor de bereikbaarheid van agrarische bedrijven en/of percelen. - Goede digitale ontsluiting in het landelijk gebied. - goede verbinding/relatie met de omgeving voor het vliegveld gestelde ambitie. - Het betrekken van stichting de Lelystadse Boer bij de programmatische uitwerking voor Lelystad Airport - De opgave alsmede de koers voor Circulaire Economie. LTO Noord wil een bijdrage leveren aan het verder verkennen van de kansen en het verbinden van partijen tot samenwerkingsverbanden. - De ambitie voor Landbouw Meerdere Smaken. Hiervoor moet ruimte worden geboden aan innovatief en vooruitstrevend ondernemerschap en dienen de unieke kwaliteiten van Flevoland benut te worden. - Jonge agrarische ondernemers zijn de toekomst en van belang om Flevoland als toplandbouwgebied op de kaart te houden. De provincie doet er verstandig aan deze jonge ondernemers te ondersteunen, te koesteren en te betrekken. - De samenwerking tussen overheid, onderwijs en bedrijfsleven. <p>6. LTO Noord onderschrijft de zienswijze van het FAJK.</p>	<p>5. De adviezen zijn input voor de volgende fase van de Omgevingsvisie: de uitwerking van de opgave Landbouw Meerdere Smaken.</p> <p>6. De provincie neemt kennis van het standpunt van LTO Noord ten opzichte van de zienswijze van</p>
--	---	--

	<p>7. LTO Noord wil waar mogelijk (financieel) participeren bij het opzetten van de agro-innovatiemotor alsmede bij het fysiek en beleidsmatig creëren van duurzame condities voor het (economische) duurzaam ontwikkelen van de agrarische sector.</p>	<p>FAJK.</p> <p>7. De provincie Flevoland werkt graag samen met LTO Noord en gaat de mogelijkheden voor een wederkerige inzet bij de diverse opgaven graag verder verkennen met LTO Noord.</p>
<p>7. Gemeente Noordoostpolder</p>	<p>1. De gemeente Noordoostpolder is blij met deze visie. Ze zien mogelijkheden aan om nieuwe ontwikkelingen aan te gaan. De trendateliers worden toegejuicht.</p> <p>2. De gemeente Noordoostpolder uit zorgen over de mogelijk lange processen die het gefaseerd vervangen van het OPF oplevert. De gemeente stelt voor om in de geest van de Omgevingsvisie te gaan werken en Omgevingsplan (OPF) geheel in te trekken. Eventueel is een alternatief voorstel dat de provincie in het vervolg af ziet van haar mogelijkheid om zienswijzen in te dienen over bestemmingsplannen, die formeel gezien in strijd zijn met het OPF maar wel in lijn met de Omgevingsvisie.</p> <p>3. De gemeente Noordoostpolder vraagt zich af hoe de provincie aandacht gaat geven aan de afname van voorzieningen in de kernen? (blz. 3)</p> <p>4. De Omgevingsvisie spreekt over attractiepunten van bovenregionaal niveau aan de kust van Flevoland. Noordoostpolder kent ook publiektrekkers als Waterloopbos en Schokland die van bovenregionale betekenis zijn met aanvullende attractiepunten zoals de Orchideeënhoeve.</p>	<p>1. De provincie Flevoland waardeert de positieve en constructieve houding van de gemeente Noordoostpolder.</p> <p>2. In de visie staat aangegeven dat we vanaf de vaststelling van de visie zullen besturen vanuit de geest van de visie. De suggesties die de gemeente NOP doet vallen binnen de strekking van de voorgenomen inzet van de provincie.</p> <p>3. Dit is een punt dat in samenspraak met partners opgepakt kan worden in de uitwerking van de opgave van de Omgevingsvisie (Krachtige Samenleving).</p> <p>4. De tekst wordt gewijzigd, zodat de attractiepunten met een bovenlokale betekenis en aansluitend aan de blauwgroene slinger worden opgenomen.</p>

	Deze verdienen ook een plek in de Omgevingsvisie (blz.13).	
8. Nuon	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nuon verwelkomt deze Omgevingsvisie waarin het thema Duurzame Energie is benoemd als een van de strategische opgaven en waarbij dit gepaard laat gaat met een duidelijke programmacyclus die stuurt op uitvoering, monitoring en bijsturing. 2. Nuon roept de provincie Flevoland op om haar visie en ambities verder te concretiseren, kansen en bedreigingen te inventariseren en aan te geven in hoeverre in de Omgevingsvisie rekening is gehouden met Europees en nationaal beleid. Hierbij vraagt Nuon aandacht voor de volgende punten: <ul style="list-style-type: none"> - Laat ruimte voor maatwerk bij de uitgangspunten en voorschriften voor de ruimtelijke inpassing van windprojecten. - Het benoemen van concrete doelstelling in MW ten aanzien van zon in de Omgevingsvisie. - Stel meer locaties de ontwikkeling van zonne-energie beschikbaar dan voor de doelstelling noodzakelijk is, omdat in de praktijk locaties afvallen. - Zonne-energie locaties te selecteren met een grootte boven de 25 MW. - Zonne-energie locaties te onderzoeken in de nabijheid van bestaande en geplande windparken. - Elektrische auto's en de benodigde condities. - Het concretiseren van ambities (bijvoorbeeld emissiereducties eigen wagenpark en openbaar vervoer). - Actief de wet- en regelgeving vanuit de EPBD te handhaven - Het harmoniseren met 	<ol style="list-style-type: none"> 1. De provincie Flevoland waardeert de positieve en constructieve houding van Nuon. 2. De Omgevingsvisie richt zich op de strategische hoofdogaven voor de lange termijn. Het is een compacte visie op hoofdlijnen. Hierin staat niet precies beschreven wat, waar en wanneer gaat gebeuren. Dit is onderwerp voor uitwerking. De onderwerpen die Nuon benoemt in de zienswijze zijn aandachtspunten die aan de orde komen in de volgende fase: de uitwerking van de opgave duurzame energie. Hierbij wordt rekening gehouden met wet- en regelgeving

	<p>andere overheden van publieke aanbestedingen voor laadpalen voor elektrisch vervoer.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Concretisering van de dringende en complexe opgave van de warmtetransitie. - Aandacht voor een alternatieve warmtevoorziening voor nieuw- en bestaande bouw. - Stadswarmte als passend alternatief voor aardgas en de huidige (stads)warmtenetten als 'goede basis'. - De potentie van stadswarmte als alternatief voor aardgas, ruimteverwarming en warm tapwater. <p>3. Nuon vervult graag een rol als strategische partner om, samen met de bewoners en bedrijven in Flevoland, de energietransitie in de provincie verder vorm te geven.</p>	<p>3. De provincie Flevoland werkt graag samen met Nuon en gaat de mogelijkheden voor een wederkerige inzet bij de opgave Duurzame Energie graag verder verkennen met Nuon.</p>
9. Provincie Utrecht	<p>1. De provincie Utrecht heeft met belangstelling kennis genomen van de wijze waarop Flevoland het proces om te komen tot een Omgevingsvisie heeft vormgegeven. De visie heeft een goede opbouw en leest prettig. De provincie Utrecht gaat er van uit dat Utrecht waar dat relevant is betrokken zal worden bij de verdere uitwerking van deze opgaven.</p> <p>2. De Noordelijke Randstad wordt beschreven als Amsterdam, Utrecht en Gooi. Amersfoort hoort daar ook toe.</p> <p>3. Utrecht verzoekt om meer aandacht in de visie te besteden aan de corridor Utrecht-Almere, waaronder een betere OV-verbinding.</p> <p>4. De impact van vliegveld Lelystad voor de leefomgeving is mede</p>	<p>1. De provincie Flevoland waardeert de positieve en constructieve houding van provincie Utrecht.</p> <p>2. De tekst wordt aangepast. De relaties met Amersfoort nemen - zeker ook richting toekomst - aan belang en betekenis toe.</p> <p>3. De tekst wordt aangepast.</p> <p>4. Het contact zal plaats vinden in kader van de uitwerking van de opgave Regionale Kracht, waar</p>

	afhankelijk van de aan- en uitvliegroutes. Utrecht wil hier graag over contact houden.	de ontwikkeling luchthaven Lelystad deel van uit maakt.
10. Rijkswaterstaat	<ol style="list-style-type: none"> 1. De opgaven zoals Floriade, de ontsluiting van de luchthaven, aanleg van Flevokust en de Maritieme Servicehave Urk komen niet tot stand zonder de samenwerking met Rijkswaterstaat. Dit besef ziet Rijkswaterstaat onvoldoende terugkomen in de principes en aanpak. 2. De provincie Flevoland omvat een substantieel areaal rijkswater; Markermeer, IJsselmeer, Ketelmeer, IJmeer en de Randmeren. Rijkswaterstaat vindt het des te opvallender te moeten constateren dat (zoet)water en de daarmee verbonden (recreatieve)gebruiksfuncties en economische activiteiten kennelijk niet als een sterke troef voor de toekomst worden beschouwd. Ook het belang van een robuust en ecologisch gezond (hoofd)watersysteem worden in de ogen van Rijkswaterstaat onvoldoende belicht. 3. Rijkswaterstaat vraagt zich af of Het Verhaal van Flevoland wel zo'n uniek karakter heeft als de tekst van uw visie doet voorkomen. Is de opzet van de Flevolandse polders in basis heel anders dan eerder uitgevoerde inpolderingen? 4. De lopende interbestuurlijke samenwerkingen vragen in de toekomst om een krachtig vervolg. Niet alleen qua doelstellingen, een gezamenlijke investeringsstrategie als mede een kennis-en 	<ol style="list-style-type: none"> 1. De Omgevingsvisie is gericht op de opgaven voor de lange termijn. En wordt in samenspraak met vele partijen uitgewerkt, waaronder Rijkswaterstaat. Omdat het een lange termijn perspectief is worden partijen niet specifiek genoemd. In de uitwerking van de visie worden de partijen in overleg wel gespecificeerd. 2. De Omgevingsvisie is een compacte visie op hoofdlijnen. In de opgave Regionale Kracht wordt de blauwgroene slinger (de vele natuur- en watergebieden) rondom Flevoland beschreven als een bijzondere troef voor Flevoland. In de uitwerking komen deze aan bod. 3. Dankzij de inspanningen van het Rijk in de vorige eeuw is Flevoland het grootste waterbouwkundig werk van de wereld. Het is ingericht volgens de inzichten van de wederopbouw. Deze uniciteit staat deel beschreven in de hoofdlijnen van de visie, de Flevo-principes en het Verhaal van Flevoland. De uitwerking ervan vindt plaats in de volgende fase van de visie. 4. De provinciale opstelling wordt uitgewerkt. Richtinggevende uitspraken voor de opstelling zijn in de visie verwoord in de onderdelen Ruimte voor Initiatief en de Flevo-principes. De provincie gaat in deze visie niet meer langer uit van

	<p>innovatieagenda, maar ook ter zake van een goede interprovinciale governancestructuur. Rijkswaterstaat wil de provincie uitnodigen om in de Omgevingsvisie een helder beeld te schetsen hoe de provincie Flevoland hierin positioneert en wat naar mening van de provincie een goede bijpassende governance zou zijn die enerzijds slagvaardig kan optreden en anderzijds onnodige bestuurlijke drukte in het IJsselmeergebied kan voorkomen.</p> <p>5. Rijkswaterstaat is benieuwd naar de invulling van de vele kansen voor Flevoland op onder meer het gebied van circulaire economie, de wijze waarop de potenties van zonne-energieopwekking het buitengebied langs rijks- en provinciale (vaar)wegen en op of nabij waterstaatkundige objecten, de eisen aan wegen en vaarwegen nader worden uitgewerkt.</p> <p>6. De Omgevingsvisie is volgens Rijkswaterstaat bij uitstek het middel om de ambities op het gebied van logistiek en eisen aan wegen en vaarwegen te verduidelijken. De benutting van synchro-modale infrastructuur is daarbij een belangrijk aandachtspunt.</p> <p>7. De agrarische sector zal verder moeten innoveren ter zake van het gebruik van chemische gewasbestrijdingsmiddelen en meststoffen. Dit beleid komt tot stand buiten het regionale domein waardoor de sturingsmogelijkheden vanuit de Omgevingsvisie naar verwachting van Rijkswaterstaat gering zijn.</p> <p>8. Rijkswaterstaat kijkt uit naar een vruchtbare</p>	<p>vaststaande verhoudingen tussen overheden. De provincie zet in op het bundelen van krachten om met elkaar de grote opgaven van de toekomst samen aan te kunnen pakken.</p> <p>5. De uitwerking van o.a. circulaire economie, potenties zonne-energie komen in de volgende fase van de visie aan de orde. De Omgevingsvisie richt zich op de strategische hoofdopgaven voor de lange termijn. Het is een visie op hoofdlijnen. Hierin staat niet precies beschreven wat, waar en wanneer gaat gebeuren.</p> <p>6. De Omgevingsvisie is een visie op hoofdlijnen. Hoe en wanneer een middel als infrastructuur benut gaat worden zal aan bod komen in de uitwerking van de opgaven. Bijvoorbeeld in die van Regionale Kracht</p> <p>7. De provincie Flevoland realiseert zich dat de samenwerking met andere partijen cruciaal is om ambities en resultaten te realiseren. Samen met onze partners zet de provincie in op de zeven opgaven. De rol die de provincie daarbij heeft hangt af van zowel de opgave als de samenwerkingspartners en zal per keer op maat zijn.</p> <p>8. De provincie Flevoland werkt ook in de toekomst graag samen</p>
--	--	--

	<p>samenwerking rondom de Flevolandse Omgevingsvisie en wil als netwerkbeheerder en bestuurlijke samenwerkingspartner ook bijdragen leveren rondom innovatieve samenwerkingsrelaties.</p>	<p>met Rijkswaterstaat en gaat de mogelijkheden voor een wederkerige inzet bij de opgaven graag verder verkennen met Rijkswaterstaat.</p>
<p>11. Het Flevo-landschap</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Flevo-landschap staat positief tegenover de Omgevingsvisie. Flevo-landschap vraagt aandacht voor natuur en vooral landschap als dragers voor de ontwikkeling van Flevoland, en wordt graag betrokken bij de concretisering van de opgaven. 2. Het Flevo-landschap geeft aan bij aanvang van het traject Omgevingsvisie samen met partners Landschapsbeheer Flevoland, LTO Noord en Flevolands Agrarisch Contact de notitie 'Voor een Rijker Flevoland' te hebben aangeboden. Daarnaast heeft Flevo-landschap in verschillende ateliers gebiedskennis ingebracht en hebben ze meegedacht. 3. Beschermen van landschap gaat vooral om het begeleiden van verandering. Hierin ziet Flevo-landschap een wezenlijk rol voor de provincie. Flevolandschap pleit ervoor om het landschap beleidsmatig en juridisch een steviger basis te geven. De natuur in Flevoland geniet over het algemeen een adequate bescherming, en ook het natuurbeheer lijkt geborgd. Ook hier dienen zich zorgen aan. Anticiperend beleid en handelen zijn beslist nodig en steun van de provincie is daarbij welkom. 4. Flevo-landschap ziet voor zichzelf een rol in de opgaven Het verhaal van Flevoland, Krachtige 	<ol style="list-style-type: none"> 1. De provincie Flevoland waardeert de positieve en constructieve houding van het Flevo-landschap en vervolgt graag de samenwerking in de volgende fase van de Omgevingsvisie. 2. Provincie Flevoland dankt het Flevo-landschap voor hun ingebrachte kennis tijdens het proces. 3. De provincie neemt kennis van de visie van Flevo-landschap op het landschap. Deze kennis kan mogelijk ingezet worden bij de uitwerking van de Omgevingsvisie 4. De provincie Flevoland werkt graag samen met Flevo-landschap en gaat de mogelijkheden voor een

	Samenleving, Duurzame Energie, Landbouw: Meerdere Smaken en Regionale Kracht.	wederkerige inzet bij de opgaven graag verder verkennen.
12. Provincie Fryslân	1. Provincie Fryslân geeft aan dat voor Fryslân relevante ontwikkelingen vooral betrekking hebben op de baai van Lemmer en Lelystad Airport. De visie bevat geen punten die van invloed zijn op de baai. Fryslân verwacht dat de ontwikkeling van Lelystad Airport effecten zal hebben en betekenis kan krijgen voor de zuidrand van de provincie Fryslân. Denkbaar is dat in de fase van nadere uitwerking en programmering aanvullend overleg is gewenst.	1. De provincie Flevoland zal met de provincie Fryslân in overleg gaan in de fase van nadere uitwerking en programmering zodra dit impact gaat krijgen op Fryslân.
13. Tennet	1. Tennet verzoekt de provincie rekening te houden met: -de bestaande hoogspanningsverbindingen van TenneT TSO B.V. en deze te (blijven) betrekken in verdere planuitwerkingen. -het hanteren van het handboek risicozonering Windtribunes bij de planning van nieuwe windturbines. -het betrekken van Tennet bij de voorbereiding de aanleg van zonneparken.	1. De provincie Flevoland heeft kennis genomen van de aandachtspunten van Tennet. Deze hebben betrekking op de komende uitwerkingsfase van de visie.
14. Wandelnet	1. Wandelnet geeft aan dat de ontwerp-Omgevingsvisie in hoofdlijnen optimisme, trots en daadkracht uitstraalt. Wandelnet constateert dat een overgang plaatsvindt van de maakbare samenleving naar de samenleving die het wil, kan en gaat maken. Wandelnet ondersteunt dat gedachtegoed en wil aan de uitwerking van de opgaven bijdragen en expertise leveren conform haar missie.	1. De provincie Flevoland waardeert de positieve en constructieve houding van Wandelnet. De provincie Flevoland werkt graag samen met Wandelnet en gaat de mogelijkheden voor een wederkerige inzet bij de opgaven graag verder verkennen met het Wandelnet
15. Gemeente Dronten	1. De gemeente Dronten spreekt haar dank uit voor het creatieve en inspirerende traject om te komen tot de Omgevingsvisie. De gemeente Dronten complimenteert de provincie met dit product. Er wordt uitgekeken om in het vervolgtraject samen op te trekken en samen te werken	1. De provincie Flevoland waardeert de positieve en constructieve houding de gemeente Dronten De provincie Flevoland werkt graag samen met Dronten en gaat de mogelijkheden voor een wederkerige inzet bij de opgaven graag verder verkennen met Dronten.

	aan de uitwerking, concretisering en realisatie van de gezamenlijke doelen die wij als overheden hebben.	
16. NSE Lelystad	1. NSE Lelystad verzoekt om het project Stelling 2.0 / MRA belevingsbos op te nemen in de nieuwe Omgevingsvisie.	1. Het project is een eigen initiatief van NSE. De Omgevingsvisie is zelfbindend voor de provincie. Opnemen van het project zou betekenen dat de provincie een eigen verantwoordelijkheid neemt voor dit initiatief. Dit staat haaks op de filosofie van de Omgevingsvisie. De visie wil juist ruimte creëren voor initiatieven van derden. Vanuit deze invalshoek is in de visie de opgave Ruimte voor Initiatief opgenomen. De provincie zet met deze visie de stap van nee, tenzij naar ja, mits. Vanuit de opgave wordt uitwerking gegeven aan de vraag op welke wijze de Flevolandse overheden op een slagvaardige wijze particuliere initiatieven tegemoet kunnen treden en op slagvaardige wijze een afweging kunnen maken over de wenselijkheid en mogelijkheden.

Wijzigingen

De zienswijzen hebben geleid tot de volgende tekstuele wijzigingen van de Omgevingsvisie FlevolandStraks.

- Hoofdstuk 1, alinea "Flevoland nu", 8ste zin: 'Urk,' toegevoegd na 'Emmeloord'.
- Hoofdstuk 1, alinea "Excellent", 1ste zin: 'grotendeels' toegevoegd na 'Flevoland draait'.
- Hoofdstuk 4.1, alinea "Scheiding tussen stad en land neemt af", 3de zin: 'zijn gewoon geworden' wordt vervangen door 'tekenen het landschap'.
- Hoofdstuk 4.2, alinea "Balans", 4de zin: 'de' wordt verwijderd voor 'Noordoostpolder'.
- Hoofdstuk 4.2, alinea "waar staan we straks?", 7de zin: 'gemeente' toegevoegd na 'in de'.
- Hoofdstuk 4.5, alinea "Betekenis voor Flevoland", 9de zin: 'Via de versterking van de corridor Schiphol - Amsterdam - Almere - Lelystad (weg en spoor) krijgen beide steden een betere positie in dit netwerk.' wordt vervangen door 'Zij zijn gelegen op de corridor Schiphol - Amsterdam - Almere - Lelystad. Het belang en de functionaliteit van de knooppunten Almere en Lelystad neemt toe. Via de versterking en uitbreiding van de corridor Schiphol - Amsterdam - Almere - Lelystad (weg en spoor) zullen de posities van beide steden verder worden versterkt en hiermee van groter belang worden voor de Noordelijke Randstad.'
- Hoofdstuk 4.5, alinea "Ambitie", 7de zin: 'en Gooi' wordt vervangen door 'Gooi en Amersfoort'.
- Hoofdstuk 4.5, alinea "Excellente woonmilieus", 3de zin: 'knooppunt' wordt toegevoegd na 'regionale' en 'hiermee' wordt toegevoegd na 'en'.
- Hoofdstuk 4.5, alinea "Excellente woonmilieus", 5de zin: '(weg en openbaar vervoer)' wordt verwijderd, 'onder andere verbrede A6, Flevolijn,' wordt toegevoegd voor 'IJmeerlijn', 'onder andere' wordt toegevoegd voor 'verbrede A27' en 'en openbaar vervoerlijn' wordt toegevoegd na verbrede A27'.
- Hoofdstuk 4.5, alinea "Blauwgroene slinger", 6de zin: '(onder andere Waterloopbos en werelderfgoed Schokland)' wordt toegevoegd na 'Noordoostpolder'.